

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET   KONGELIG RESOLUSJON
STATSRÅD Per Sandberg

Forskrift om endring av forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om
spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst
(konsesjonsforskriften)

Kongelig resolusjon av

(Foredratt av statsråd Per Sandberg)

Forskrift om endring av forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) – redskapsfleksibilitet mv.

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår enkelte endringer i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften).

Hoveddelen av forslaget går ut på å oppheve kravet om spesiell tillatelse (konsesjonskravet) for bruk av snurrevad i havfiskeflåten, og for bruk av trål utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen for fartøy med deltakeradgang i fisket etter nordsjøisild med snurpenot eller landnot.

Departementet foreslår dessuten å delegere kompetansen til å endre konsesjonsforskriften fra Kongen i Statsråd til departementet, og å rette opp mindre feil i en henvisning til en annen forskrift og i enkelte paragrafoverskrifter. Det foreslås også å oppheve bestemmelsen om flatfisktrållatelse da denne ikke lenger har praktisk betydning.

Det foreslås videre at departementet gis fullmakt til å tilbakekalle alle snurrevadtilletelser, jf. deltakerloven § 19.

Gjeldende rett

Konsesjonsforskriften stiller krav om konsesjon for å fiske med en rekke redskaper, bl.a. trål og snurrevad, jf. konsesjonsforskriften § 1-1.

Kravet om konsesjon for å drive fiske med snurrevad gjelder bare for havfiskefartøy, dvs. fartøy med lasteromsvolum på 500 kbm eller mer. Bruk av snurrevad i havfiskeflåten er mest aktuelt for de konvensjonelle havfiskefartøyene. I dag er bare to av 22 konvensjonelle havfiskefartøy tildelt snurrevadtilletelse. Nytildeling av snurrevadtilletelser forutsetter en departementsbeslutning om utlysning av slike tillatelser og er bare aktuelt hvis lovens vilkår for nytildeling er oppfylt, jf. deltakerloven §§ 16 og 17 og konsesjonsforskriften § 1-3.

Kravet om konsesjon for å drive fiske med trål gjelder i utgangspunktet for alle fartøy uavhengig av størrelse, men det gjelder noen unntak. Det er bl.a. gjort unntak i en del pelagiske fiskerier for å legge til rette for

redskapsfleksibilitet mellom not og trål. Dersom fartøyet for eksempel har adgang til å fiske på den aktuelle pelagiske bestanden med not, vil det ofte være adgang også til å bruke trål selv om det ikke er gitt noen egen tråltillatelse. Det er imidlertid ikke åpnet for at kystfartøy med deltakeradgang i fisket etter nordsjøsild med snurpenot eller landnot, også kan bruke trål.

Sakens bakgrunn

Norges Fiskarlag har i brev 5. desember 2016 og 7. februar 2017 bedt departementet om å starte en prosess bl.a. for å åpne for at alle konvensjonelle havfiskefartøy kan benytte snurrevad. Fiskarlaget forutsetter at konvensjonelle havfiskefartøy i tilfelle må forholde seg til de områdegrensene som gjelder ved automatisert linedrift. Videre har Fiskebåt i brev 16. juni 2017 bedt om at det åpnes for at alle konvensjonelle havfiskefartøy kan benytte snurrevad.

I dag er det som nevnt bare to av 22 slike havfiskefartøy som er tildelt snurrevadtillatelse, og gjeldende regelverk er til hinder for nytildeling av slike snurrevadtillatelser. Fiskebåt viser til at snurrevad kan være et godt alternativ til line når agnprisene er høye, og at snurrevad er mer effektivt og derfor frigjør mer tid til fiske etter brosme og lange. En åpning for bruk av snurrevad vil dessuten gjøre det mulig for fartøy med adgang til å fiske sei med garn å bygge nye fartøy som ikke er rigget for garnfiske, men i stedet for snurrevad. Fiskebåt viser videre til signaler fra havforskere om at størrelsen på seien i snurrevadfangster kan være vesentlig mindre enn ved bruk av garn. Fiskebåt skisserer som en mulig løsning å kreve at større fartøy alltid må bruke kvadratmasker ved fiske med snurrevad, og at dette kan gjøres ved å flytte grensen for kvadratmaskepåbudet sørover.

Fiskebåt har i brev 19. april 2017 bedt om at det åpnes for at kystfartøy med deltakeradgang i fisket etter nordsjøsild kan bruke trål på samme måte som det tidligere i år ble åpnet for at kystfartøy med deltakeradgang i fisket etter makrell kan bruke trål.

Departementet ba på denne bakgrunn i brev 5. juli 2017 Fiskeridirektoratet om å vurdere Fiskebåts henvendelser om redskapsfleksibilitet og legge fram en sak i reguleringsmøtet høsten 2017. Fiskeridirektoratet foreslo på denne bakgrunn for reguleringsmøtet å ta Fiskebåts forslag til følge. I reguleringsmøtet fikk forslagene ikke nevneverdig motstand, og Fiskeridirektoratet anbefalte deretter i brev 27. november 2017 til departementet at det åpnes for slik redskapsfleksibilitet som Fiskebåt har bedt om.

Departementets vurderinger

Departementet har som en målsetting å legge til rette for mer redskapsfleksibilitet når ikke biologiske eller andre hensyn taler i mot. Redskapsfleksibilitet gir

fartøyeier større frihet til å legge opp fisket slik vedkommende ønsker og vil også kunne bidra til videreutvikling av redskaper.

Departementet har merket seg at forslagene til Fiskebåt har møtt liten motstand i reguleringsmøtet, og at direktoratet anbefaler at de følges opp.

Departementet er også positivt innstilt til å følge opp forslagene, både fordi de vil legge til rette for mer redskapsfleksibilitet, og fordi det vil bidra til en forenkling av regelverket ved at overflødige konsesjonskrav oppheves.

Departementet finner likevel grunn til å bemerke at vi ser enkelte utfordringer knyttet til en eventuell oppheving av konsesjonskravet for bruk av snurrevad i havfiskeflåten.

Forslaget om å oppheve konsesjonskravet for snurrevad vil bare ha direkte betydning for havfiskefartøy som allerede har adgang til å bruke konvensjonelle redskaper, dvs. først og fremst den konvensjonelle havfiskeflåten. Det er i dag 22 fartøy med slik deltakeradgang for konvensjonelle havfiskefartøy. Denne deltakeradgangen gir rett til å fiske torsk, hyse, sei, brosme, lange, blåkveite, uer og steinbit med konvensjonelle redskaper unntatt snurrevad. For å bruke snurrevad må disse fartøyene i tillegg tildeles en egen snurrevadtillatelse. I dag er bare to av de 22 fartøyene tildelt slik tillatelse, basert på historisk redskapsbruk før det aktuelle fisket ble lukket. Nytildeling til noen av de øvrige 20 fartøyene forutsetter en departementsbeslutning om utlysning av slike tillatelser, og er bare aktuelt hvis lovens vilkår for nytildeling er oppfylt.

Forslaget om å oppheve konsesjonskravet for bruk av snurrevad i havfiskeflåten vil kunne medføre endringer i fiskemønsteret, for eksempel ved at den konvensjonelle havfiskeflåtens fiske kan bli mer rettet mot torsk. Dette kan igjen bety mer torskefiske i hovedsesongen og mindre fangst av arter som ikke er kvoteregulert, for eksempel brosme og lange. En slik utvikling vil ikke uten videre være ønskelig i og med at forvaltningen har tatt i bruk en rekke virkemidler for å ivareta et torskefiske utenom hovedsesongen. Departementet vurderer ikke dette til å være avgjørende innvendinger mot å åpne for økt bruk av snurrevad, men vil samtidig understreke viktigheten av at forvaltningen følger med på utviklingen i denne fartøygruppens fiskemønster og vurderer eventuelle tiltak dersom utviklingen skulle tilsi det.

Departementet er videre enig med Norges Fiskarlag i at det må være en forutsetning at konvensjonelle havfiskefartøy som bruker snurrevad forholder seg til områdegrensene som gjelder for automatisert linedrift. Vi viser i den forbindelse til utøvelsesforskriften § 32 som fastsetter at konvensjonelle havfiskefartøy ikke kan bruke line innenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjen, og i enkelte tidsperioder og områder heller ikke innenfor 10 nautiske mil fra grunnlinjen. Formålet med denne regelen er først og fremst at kystnære områder reserveres for mindre fartøy, og det vil derfor være naturlig at den gjelder for havfiskefartøy uavhengig av om de

bruker line eller snurrevad. Departementet tar derfor sikte på snarlig å sende på høring et forslag om å endre relevant bestemmelse i utøvelsesforskriften, som kan fastsettes på departementsnivå.

I denne høringen tar departementet også sikte på å ta med et forslag om å utvide området for kvadratmaskepåbudet i fiskeposer i snurrevad, i tråd med innspillet fra Fiskebåt, jf. utøvelsesforskriften § 3. Det vises i den forbindelse til at det er et mål for fiskeriforvaltningen at det fiskes mest mulig selektivt på målarter og målstørrelser av fisk. Med garn og line har det tradisjonelt blitt fisket mer selektivt på større fisk enn med snurrevad. Bedre selektivitet i snurrevad vil kunne oppnås ved krav om bruk av kvadratmasker i fiskeposen i snurrevad. I dag gjelder et slikt krav øst for en linje ved Sørøya, men departementet tar sikte på å foreslå å utvide dette kravet til å gjelde hele området nord for 64 grader nord.

Departementet vil på denne bakgrunn anbefale at konsesjonskravet for bruk av snurrevad i havfiskeflåten oppheves nå. Forslaget vil legge til rette for at havfiskefartøy som i dag har anledning til å fiske på bestemte fiskeslag med konvensjonelle redskaper, kan velge å bruke snurrevad i stedet for andre konvensjonelle redskaper.

Departementet har ingen vesentlige motforestillinger mot å oppheve konsesjonskravet for bruk av trål for fartøy med deltakeradgang i fisket etter nordsjøsilde med snurpenot og landnot utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen, i og med at vi tidligere i år opphevet tilsvarende konsesjonskrav for makrellfiske med trål for kystfartøy med deltakeradgang i fisket etter makrell.

Departementet foreslår å delegere kompetansen til å endre alle konsesjonsforskriftens bestemmelser fra Kongen i Statsråd til departementet. I dag kan departementet bare endre bestemmelsene om hvalfangsttillatelse og selfangsttillatelse. Departementet vil vise til at konsesjonsforskriften er en forskrift som etter hvert endres relativt ofte, men at de fleste endringene gjelder relativt tekniske regulering om redskapsfleksibilitet, vilkår for bruk av leiefartøy mv., som det ikke bør være nødvendig å legge fram for Kongen i Statsråd.

Departementet foreslår dessuten å rette opp enkelte feil i forskriften. Det dreier seg bl.a. om en uriktig paragrafhenvising.

Departementet foreslår videre å oppheve bestemmelsen om flatfisktråltillatelse da den ikke lenger har praktisk betydning. Det finnes i dag ingen fartøy med slik tillatelse, og det anses for uaktuelt å åpne for nytildeling av slike tillatelser.

Departementet foreslår også at Nærings- og fiskeridepartementet gis fullmakt til å tilbakekalle alle tildelte snurrevadtillatelser, da disse ikke vil ha

praktisk betydning dersom konsesjonskravet oppheves. Det ville være en fordel at alle slike overflødige tillatelser kan slettes fra forvaltningens registre over fiskefartøy og fisketillatelser. Dette forutsetter imidlertid at det fattes vedtak om tilbakekall av aktuelle tillatelser i medhold av deltakerloven § 19, som gir Kongen kompetanse til å tilbakekalle alle spesielle tillatelser som er gitt for en bestemt type fiske eller fangst. Det vil være mest hensiktsmessig om det gis fullmakt til departementet til å gjennomføre dette.

Nærings- og fiskeridepartementet

t i l r å r :

1. Forskrift om endring av forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst fastsettes i samsvar med vedlagte forslag.
2. Fullmakt til Nærings- og fiskeridepartementet til å tilbakekalle alle tillatelser til å bruke snurrevad tildelt i medhold av forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst § 6-1 eller tidligere bestemmelser, jf. deltakerloven § 19.

Forskrift om endring av forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst

Fastsatt ved kongelig resolusjon..... med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12 andre og tredje ledd, § 14, § 17, § 18 andre ledd, jf. § 11 andre ledd bokstav a, § 28, § 29 og § 30.

I

I forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst gjøres følgende endringer:

§ 1-1 (endret) skal lyde:

§ 1-1. (krav om spesiell tillatelse)

Ingen må uten spesiell tillatelse drive ervervsmessig fiske og fangst med trål, reke-trål, ringnot *eller seinot*, eller drive ervervsmessig fangst av hval eller sel.

Ved fiske med trål og reke-trål, og ved hvalfangst og selfangst gjelder kravet om spesiell tillatelse for alle fartøy. Kravet gjelder likevel ikke tråling etter lodde og polartorsk med kystfiskefartøy, krepsetråling for fartøy som er 11 meter eller kortere, reke-tråling i området sør for 62 grader nord, og reke-tråling for fartøy som er kortere enn 19,81 meter. Kravet gjelder heller ikke tråling etter makrell, taggmakrell (hestmakrell), sild og havbrisling i Nordsjøen, eller tråling etter lodde og norsk vårgytende sild, for fartøy som er tildelt ringnottillatelse eller har deltakeradgang for små ringnotfartøy og har adgang til å delta i fisket etter det aktuelle fiskeslaget. Kravet gjelder videre ikke tråling etter norsk vårgytende sild med kystfartøy som har deltakeradgang i dette fisket, og som er egnet, bemannet og utstyr for fiske med snurpenot, og heller ikke tråling etter makrell *og nordsjøsild* utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen for fartøy som har deltakeradgang i *henholdsvis* fisket etter makrell *og fisket etter nordsjøsild*.

Ved fiske med ringnot *og seinot* gjelder kravet om spesiell tillatelse bare for havfiskefartøy. Som havfiskefartøy regnes fiskefartøy med lasteromsvolum på 500 m³ eller mer. Kravet gjelder ikke bruk av ringnot i fisket etter nordsjøsild, norsk vårgytende sild, makrell, lodde og havbrisling for fartøy som er tildelt pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, og som har adgang til å delta i fisket etter det aktuelle fiskeslaget.

Vilkårene for reke-tråling i området sør for 62 grader nord, og for kystfiskefartøys fiske med ringnot *og seinot* fastsettes i de årlige forskriftene som gis med hjemmel i deltakerloven § 21.

Kravet i deltakerloven § 12 om spesiell tillatelse for å nytte havfiskefartøy til ervervsmessig fiske og fangst gjelder ikke ut over det som følger av første ledd her og

av forskrift 2. mars 2007 nr. 232 om konsesjonsordning for fiske utenfor norsk fiskerijurisdiksjon.

Overskriften i § 1-3 (endret) skal lyde:

§ 1-3. (*generelle kriterier for tildeling av spesiell tillatelse*)

§ 2-13 oppheves.

Kapittel 6 oppheves.

Overskriften i § 8-2 (endret) skal lyde:

§ 8-2. (*vilkår for selfangstillatelse*)

§ 9-2 (endret) skal lyde:

§ 9-2. (*overtredelsesgebyr*)

Foretak og den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i eller i medhold av forskriften, kan ilegges overtredelsesgebyr i henhold til deltakerloven § 28 og forskrift 20. desember 2011 nr. 1437 om bruk av tvangsmulkt og overtredelsesgebyr ved brudd på havressurslova og deltakerloven.

§ 9-4 første ledd (endret) skal lyde:

Departementet kan endre denne *forskriften*.

II

Denne forskrift trer i kraft straks.